

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burleson. POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULAUSKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

10 CENTS

No. 50

So. Boston, Mass., Gruodžio (December) 14 d., 1922m.

Metai IX

Premierų Konferencija Atidėta

KONSTANTINOPOLIS NE SOSTINĖ.

Narutavicz Išrinktas Lenkijos Prezidentas

RENGIASI PRIE STREIKO.

Irlandijos Seimas

LIETUVOS ŽINIOS.

PREMIERŲ KONFERENCIJA ATIDĖTA.

LONDONAS, gruodžio 11 d. Talkininkų premierių konferencija, suaukta Bruselyje, kad aptarti finansų ir atsistatymo klausimus, suiro. Paskelbta, kad premieriai išsiskirsto iki sausio 2 d. Išsiskirstė dėlto, kad Anglijos ir Prancūzijos premieriai galutinai nesusipyktų.

KONSTANTINOPOLIS NE SOSTINĖ.

LAUSANNE, gruodžio 11 d. Konstantinopolis nebus Turkijos sostinė. Jis pasilikis centras religinio gyvenimo, bet sostinė negalės būti, kad šale yra svetimtaučių karės laivai. Turkijos sostinė ir seimas bus Angoroje.

NARUTOVICZ LENKŲ PREZIDENTAS

WARSAWA, gruodžio 10 d. Penktuoju balsavimu lenkų seimas išrinko Lenkijos prezidentu užsienių ministrą Gabrielių Narutowiczą. Jis gavo 280 balsų, kad jo priešas Maurycy Zamojski — 220.

Naujasis Lenkijos prezidentas Narutowicz taipgi yra lietuvių kilmės. Jis yra gimęs 1865 m. Telšiuose, mokinosi Liepojuje, technologiją baigė Petrograde ir politechniką Zuriče, Šveicarijoje. Jis yra Pilsudskio gimnaitis ir yra neva iš liberalų sparno.

Lenkai dideliai nerimauja, kad jų seime yra daug "svetimtaučių." Užgrobė daug svetimų šalių ko gi kito gali jie tikėtis? Kitas dalykas jų galvas laužo — jų seime yra veik tik vieni kraštutiniai — arba kairieji, arba dešinieji, t. y. toki, kurie darbo neiria, tik nori būti "opozicijoje."

RENGIASI PRIE STREIKO.

PAWTUCKET, R. I. Rhode Island audinių unijos local'ai šioje savaitėje turės referendumo balsavimą, ar susitreikuoti, ar ne. Taryba taip šandie nutarė. Yra manoma, kad dabar yra parankus laikas susitreikuoti ir pareikalauti iš Naujosios Anglijos audinių sugražinimo darbininkams senosios mokesčių. 1920 m. gruodyje čia darbininkams buvo numušta 22½ proc. mokesčių.

IRLANDIJOS SEIMAS PRISIEKĖ.

DUBLIN, gruodžio 11 d. Šandie Seanad Eireann (Irlandijos aukštesnysis butas) susiorganizavo, išsirikto d-rą George Sigerson laikinuoju pirmininku ir sudėjo prisieką. Ryto bus išrinktas tikrasis pirmininkas. Artai valandą emė prisiekos ceremonijos.

ANGLAI STATO DU NAUJU LAIVU.

LONDONAS. Premieras Bonar Law pareiškė žemutiniam parlamento bute, kad valdžia yra nutarusi statyti du naujus karės laivus, kuriuos Washington'e padaryta sutartis duoda Anglijai teisę statyti.

DEGTINĖS MONOPOLIS.

Degtinės monopolį Lietuvoje pradeda jau vykinti.

Didžiausios kliūtis, kurios iki šiol stovėjo skersai kelio, pradėta naikinti. Sandeliai Kauno monopolii, kuriuos iki šiol turėjo užėmusi Krašto Apsaugos Ministerija yra paliuosuojami. Tuose rumuose esamoji ratifikacija rengiama atnaujinti ir praplėsti. Tuo reikalu vedamos derybos su užsienių firmomis.

OST MARKIŲ KEITIMAS.

Kiek pirmiau vietos izdinė budavo kasdien prisigrudus žmonių, keičiančių ostus litais. Dabar Ukio Bankui pradėjus keisti tuo pačiu kursu, kaip valstybės izdinė, žmonės nebereikia jau grustis vienon vieton. Bet pastaromis dienomis tiek izdinėje, tiek Ukio Banke lankosi maža žmonių. Mat labai nupuolus vokiečių markei, kaikurie jas ligšiol neiškeitė, tuom kart nuo keitimo susilaiko, sakdami, kad dabar keisti jau visai neapsimoka.

ČARNECKIO IR KO UŽTARYTOJA.

Kokios tai nežinomos mums moterėlės Z, Glineckienės atsiųstas protestas prieš Bostono sandariečių "Pareikimą Lietuvos Valdžiai ir Partijoms," kuriame rekomenduojama Čarneckį, Mastauską, Bielskį, Kemėšį iš Lietuvos atstovybės pašalinti. P. Z. Glineckienė nežinia nei kokios organizacijos, nei kokio skaičiaus žmonių (ar žmonių) susirinkusių (XI-7-22) šv. Petro salėje, vardan, užgria taktinę atstovą Čarneckį ir prašo jį pašalinti atstovauti Lietuvą Washingtone ir toliau, o Lietuvos autoritetų prašo neįsileisti Lietuvos tų Amerikos lietuvių laikraščių, kurie niekino aukso-sidabro fondą ir kurie kursto Amerikos lietuvius prieš registracijos istatymą.

NAUJO AMERIKOS ATSTOVO ATVYKIMAS.

Naujai paskirtas Amerikos atstovas Lietuvai p. F. Koleman, žada padaryti pirmą savo oficialią vizitą Lietuvai ir įteikti Lietuvos Vyriausybei savo kredencialus 27—29 šio mėnesio.

TURGAVIETĖ TURTEJA — PRODUKTAI PINGA.

Lapkričio 16 d. Kauno turgavietėn javų ir kitų produktų bu-

vo atvežta gana daug. Taip pat daug buvo gyvulių ir paukščių; ypač penėtų ir puspenių kiaulių. Avių matyti neteko. Javai buvo žymiai pigesni, negu prieš porą savaitių. Šį kart už rugių centnerį buvo mokama iki 14 litų, kviečių — 18, miežių — 13, avių — 12, žirnių 16, sėmenų — 26, bulvių — 3.50. Gyvulių ir paukščių kainos buvo veik dar tokios pat, kaip ir pirmiau.

Be to, daug buvo šieno ir malkų. Už šieno pudą buvo mokama iki 2 litų, už vidutinį malkų vežimą iki 12 litų.

Žiniomis iš provincijos, tenai turgavietės taip pat pilnos. Javų kainos visur puola.

"Paršamos" koperatyvas šiomis dienomis pradėjo pardavinėti duoną irgi pigiau, butent: ruginę maltą po 39, pikliovotą — 60, maišytą — 50 centų už kilogramą.

IŠPIRKOTOS NOTOS.

Suv. Valstijos nutarė išpirkti visas "Victory Notes," kurios turi raides A, B, C, D, E arba F. Tos notes buvo išleistos 1918 m., ir mokėjo 4% nuosimtį. Jos turėjo būti valdžios atpirktos 1923 m. gegužės 20 d., bet dabar yra nutarta jas atpirkti 1922 m. gruodžio 15 d. Taigi visi, kurie tik turite "Victory Notes" su raidėmis nuo A iki F, išsimaitykite jas tuojau į pinigus, nes nuo gruodžio 15 d. jos jau daugiau neneš nuosimčio. Taigi, kurie laikys jas pas save po gruodžio 15 d., patrotys bereikalo nuosimtį.

Da vienas persergėjimas: kadangi gruodžio 15 d. valdžia išmokės kruvas milijonų, tad visoki mekleriai rengiasi nuo tos dienos gaudyti iš lengvatikių pinigus. Gavę pinigus už savo notą, apsižiūrėkite, kad nesukūstumėte kokiam prigavikui.

RUSSIJOJ VĖL NAUJI PINIGAI.

MASKVA. Sovietų valdžia rengiasi įvesti auksinę valiutą. Šimet ji išleido kredito bilietus po 100 rublių, kuriems tiek vertės buvo duota, kiek revoliucijos milijonui rublių. Nuo Naujų 1923 metų išleis vėl naujus pinigus, tik po 1 rublį ir po 1 kapeiką. Šių naujų pinigų vienas rublis bus vertas 100 r. 1922 m. ir 1,000,000 revoliucijinių pinigų. Už kitų metų valdžia tikisi įvesti da naujesnius pinigus, šį sykį jau auksinius ir sidabrinus.

Reiškia — bolševikų valdžia jau susiprato, kad be pinigų negali gyventi, ir vietoje beprotiško spausdinimo begalybės popiežių pinigų, kaip išsyk darė, pradeda žiūrėti, kad pinigas turėtų po savim pamatą, tad ir vertę.

MILIONAS GATVIŲ ŠLAVIKUI.

ELIZABETH, N. J., gruodžio 11 d. Gatvių šlavikui Eugene Berue, 63 m. amžiaus, pranešė, kad Kansas'e mirė jo pačios brolio Michael Kelly, palikdamas jam milijoną dolerių palaiškų. Berue atsakė, kad tas yra labai gerai, bet jis nemesis savo darbotvarkę šlavimo — toliai, kol savo akimis nepamatys jam paliktojo milijono.

8 NAUJI KARDINOLAI.

ROMA, gruodžio 11 d. Šandie popiežius turėjo pirmą slaptą konsistorijų paskirti naujus kardinolus. Taipgi patvirtino kelis nominuotus vyskupus ir arcivyskupus. Kardinolais paskirti šie Monsignorai: Achille Locatelli, Giovanni Bonzano, Henriguez y Casanova, Alexis Charost, Eugenio Tosi, Arthur Stanislaus Touchet, Giuseppe Mori ir Franz Ehrle.

NAUJAS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

SANTIAGO, Čili. Smarkus žemės drebėjimas pajusta šandieties Illapel ir Ovalle. Taip gi smarkiai supurtė Los Andes.

LIETUVOS ŽINIOS

KĄ TIK NE KATASTROFA.

E. PRIENAI. Lapkričio 5 d. š. m. apie 10 val. už 3 kiln. nuo Prienų miesto automobilis važiuodamas nuo kalnelio pasileido bėgti visu greitumu. Mat buvo sugedę stabdžiai ir šoferis negalėjo sulaukyti. Tarp keleivių kilo didžiausias išgastis. Visi emė skverbtis laukan iš automobilio. Automobilis buvo prikimštas virš normos, ir niekas laukan negalėjo ištrukti.

Laimė, automobilis bėgdamas įsirišė į plento pilimą. Keleivių niekas nesužeista. Kad bent kiek — būtų buvę daug aukų. Pasaziurių paklaustas šoferis, kodėl jis važiuodamas prieš kalną su bloga mašina nepraso pasažierių išlipti laukan, jis atsakė rusiškai, kad tai ne pirmiena.

Mielaširdystė, kaip teologijos dorybė, šandien daugiausia yra tame, kad mylėtų Dievą, kurio mes nežinome ir kunigus, kuriuos mes per daug gerai žinome. — Jacques Naigeon.

Turbūt visoje istorijoje nėra atsitikimo, kad draugija, kurioje viešpatavo bažnyčios galybė, nebūtų buvus kartu stagnuojanti, ištvirkus ir brutalė.

— George Archdale Reid.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

LYGUMAI (šiauliu apskr.). Degučių kaime Lygumų valsč. vienas ukininkas pasidaręs alaus sukviėtė visus savo kaimynus alučio ragauti. Į tą pokilį pakvietė neseniai vedusį jį to kaimo našlę ir mažametį j. L., kurio kaimynai neketė, kaip kairesnių pažirių žmogų. Gerai įkaušę rudojo alučio piliečiai išsivedė K. už klojimo užmušė ir įmetė į šale tekantį upelį. Apylinkėj paleido gandrą, kad pil. K. išbėgęs į Rusiją.

Neilgai trukus upelį į lavonas iškilo viršun, išvydę tai žmogžudžiai ištraukė iš upės nuvežė į smėlių kalnelį ir užkasė. Už kiek laiko iš kalno kasdami žmonės kelio taisymini smėlį, atrado užkastą K. lavoną apie ką išsigandę pranešė žmonai vėlonės. Nespėjo pati nubėgti prie atrasto vyro, kaip užmušėjai atbėgę pagavo lavoną. Nuvežė jį rugiais apšėta lauką ir užkasė, bet žmona pamatė kame ir kas tokie užkasė jos vyro lavoną.

Pranešė vietos milicijai. Milicija atvykus jau neberado toj vietoj lavono.

Atradę pėdsaką, išmatavo ratų vėžes, nusekė į mišką, kame rado žmogų bekraunant malkas į vežimą.

Pradėjo milicija klausinėti kur padėjo lavoną, iš pradžios žmogelis gynėsi, bet smarkiau užėmus barti, tuoj pasisakė atvežęs ir parodė kurioj vietoj užkasęs. Dabar eina tardymas. Reikia pasakyti, kad Degučių kaimo pil. labai maldingais save laiko, ir balsuojanti visus balsus atidavė tik krikščionių demokratų partijoms.

PAGAUTAS SPEKULIANTAS

PANEVĖŽYS. Kaip visur taip ir Panevėžyje anksčiau buvo didelė spekuliacija doleriais. Panevėžio Kriminalio punkto viršininkas buvo įsakęs visiems punkto valdininkams, kad sektų panašius spekuliantus.

Rugsėjo 24 d. gatvėj buvo pagautas pil. Bėrelis Firštas gyv. Panevėžio mieste supirkinėjant dolerius net neurintis ir leidimo. Sustačius protokolą vargšas Firštas nusigando, ir kiek vėliau išdrąsinęs davė p-to viršininkui 13,000 auks. kyšio, prašydamas panaikinti bylą, bet apsiriko, — duotasis kyšis 13,000 auks. ir rastieji 23 doleriai tuojau pateko Taikos Teisėjui, už ką pil. Firštas 14 d. šio lapkričio ir buvo nubaustas 2 savaitėms kalėjimo. Tai gi panašius atsitikimus skaičiuoja kaip pavyzdį visiems kitiems ištikimiams Tėvynei tarnautojams. ("V. Ž.")

GIRTUOKLIUS BAUDZIA.

Pastaruoju metu pastebėta, kad Kaune sustiprėjo girtuokliavimas. Girtuokliauja daugiausia darbininkai ir amatininkai. Milicija bešlinitėjančius gatvėje suima ir sustato protokolą. Ypač tame pažymi II-jo nuovada, kas matyt iš jų sustatytų protokolų skaičiaus. Taip, lapkričio 12 d. nuovadoj sustatytą 21 protokolus.

Protokolai pasiūsti atatininkams įstaigoms, kad nusižengėlius priderančiai pabaustų.

NAUJA LITŲ PARTIJA.

Lapkričio 11 d. ryto iš Pragos pargabenta per Kybartus nauja partija litų. Šioj partijoj yra stambesnių kopiurų ženklai. Viso pargabenta 4 mil. 800,000 litų, kitą savaitę bus pargabenti dar stambesnių banknotų partija 3 milijonų litų sumai.

DEL PALIKIMŲ, RUSŲ KONSULŲ GLOBOJAMŲ.

Prieš didįjį karą, laike jo ir da kurį laiką po karo, daugelio lietuvių, čia Amerikoje mirusiųjų palikimai atsidurdavo globon Rusijos konsulų. Seniau pati Amerikos valdžia ir jos teismai remdamos tuo, kad Lietuva buvo Rusijos dalis, kreipdavo panašias palikimų bylas į rusų konsulatą.

Aišku, kad tokia dalykų padėtis turėjo būti pakeista, ypač po to, kada Lietuva gavo Amerikos pripažinimą.

Tuo reikalu buvo vedama susirašinėjimai su rusų įstaigomis, kurių žinioje tos bylos yra ir tu

susirašinėjimų pasekmėje rusų konsulai visas savo vedamas lietuvių bylas ir gautus pinigus perduos Lietuvos Atstovybei, kuri tas bylas varys toliau, persiūsdama pinigus tiems, kuriems priklauso.

Liet. Inform. Biuras.

PAKELIUI Į LIETUVOS TAUTINĘ OPERĄ.

Su L. Natkevičium atvažiuo į Europą ir kuriam laikui dar užsiliko Paryžiuje žymi Amerikos lietuvių daininkė Ona Pocienė. Vasario mėnesyje žada būti Kaune.

Kiek paskiau išvažiuos Lietuvos ir kita žymi dainininkė Marijona Rakauskaitė.

VIEŠAS PASMERKIMAS.

"Lietuvos Atgimimo Draugija" savo visuotiniame susirinkime š. m. lapkričio 18 d. didžiausiu pasipiktinimu išklaušė mūsų oficiozo ("Lietuva" 1922 m. lapkričio 18 d. 263 Nr.) pranešimą apie "darbininkų kuopų" frankcijos elgimos atidarant Seimą ir vienbalsiai išnešė sekančią rezoliuciją, kurią nutarta atspausdinti visuose laikraščiuose:

"Nepriklausomai Lietuvai žuvusių karių atmintis begalo brangi yra. Nepagerbti jų atminties atsistojimu, kaip tat darė Seimą atidengiant "darbininkų kuopų" atstovai, šypsois tuo metu, kada visi atstovai ir svečiai gerbė atsistojimu atmintį tų, kurie dėl Lietuvos nepriklausomybės paaukojo savo gyvybę ir ta brangia auka davė galimybės tautos atstovams susirinkti; sėdėti tuo metu, kada visi giedojo Lietuvos imną — reiškia daugiau, kaip "kamiškumą." Tauta tokį elgimąsi nesupras kitaip, kaip išdrąsinusio Lietuvos nepriklausomybės priešo atvirą tyčiojimąsi iš viso tai, kas tautai užvis brangiausia. "Lietuvos Atgimimo Draugija," taip tat suprasdama, griežtai reikalauja išmesti iš Seimo ir iš Lietuvos laukan tokius tėvynės priešus, kuriems ne vieta sėdėti tokioj aukštoj vietoj, dėl kurios tauta tiek pastangų ir aukų dėjo, kurioj bus svarstoma Lietuvos tvarkymo ir apsigynimo reikalai. Tat tauta nepakės — ir "Lietuvos Atgimimo Draugija" pirmoj eilėj kovos prieš tat. Laukan Lietuvos priešus!

P. S. Kitų laikraščių prašome perspausdinti!

"Lietuvos Atgimimo Draugija."

KEDAINIAI. š. m. lapkričio 2

d. Kedainių gimnazijoj buvo suaruostas koncertas, su šokiais ir žaislais. Bet koncertas panašus daugiau į klubą kaip į koncertą. Bufete buvo pardavinėjama svai ginamieji gėrimai: alus, degtinė, likeris ir tt. nežiurint, kad tai įstatymų draudžiama. Bet kas gi čia uždraus, jei bufete pardavinėjo paties apskr. viršininko Nevodničeno žmona. Apgaillėtina tiktai, kad musų gimnazijos komitetas, kurio tarpan įeina ir apskr. Viršininkas nesupranta, kad panašus elgėsys tvirkina tuos pačius gimnazijos auklėtinius ir demoralizuoja visuomenę.

THE LEAGUE Published Every Thursday at South Boston, Mass. by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA VINCENT J. SZLIAKYS Editor K. J. PAULASKAS Business Manager 127 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA Savaitinis laikraštis Leidžiamas kas Ketvergas AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS Prenumerata turi būti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant: Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50 (Kanadoje) \$2.75 (Užsienioje) \$3.00

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apzvalga.

KLAIPĖDOS KRITISKASIS MOMENTAS.

Klaipėdos klausimas priėjo kritiškąjį momentą: dabar yra rimama, kam Klaipėda teks — Lietuvai, Lenkijai ar bus padarytas nepriklausomas miestas (nes Vokietijai tai jau tikrai nebus atiduotas).

Klaipėdos klausimu Lietuvos Vyriausybė 1922 m. lapkričio 6 d. Ambasadorių specialiai Konferencijai yra padavusis sėkantią pareiškimą:

"I. Ekonominės priežastis. Klaipėda tai vienintelė natūralė Lietuvos uostinė jūroje. Nektusi šito uosto mūsų valstybės atsidurti labai sunkioje padėtyje. Ji būtų priversta arba naudotis svetimais uostais, kaip antai Karaliaučiaus, arba statyties labai nepatogiomis sąlygomis naują uostą. Gi kai dėl pasiūlymo Klaipėdos uostui nepriklausomybės, toji nesuteiktų Lietuvos valstybei nei reikalingų patogumų jos prekybai, nei tinkamų garantijų transportacijai.

Klaipėda, atskirta nuo Lietuvos politiniai, atsiskirtų taip pat nuo jos ir ekonominėje srityje, butent savo gelžkelių ir susisiekimo. Tokiu atveju Lietuvos Valstybė, kad užtikrinus savo ekonominę plėtotę, būtų priversta nukreipti savo energiją statymui naujų gelžkelių naujais krypsniais, geriau pritaikintais savo ekonomijos reikalams.

Reikia pažymėti faktą, kad dabar esantieji Klaipėdos teritorijos gelžkeliai, iš priežasties jos priklausymo Vokietijai, nebuvo pritaikinti prekybos santikiams su Lietuva.

Budama atskirta nuo visos Lietuvos Klaipėdos teritorija netik kad trukdytų mūsų valstybės plėtotę, bet ir pati turėtų atsiskirti nuo ateities gerbuvio, kurs jai būtų užtikrintas vienybėje su Lietuva.

Mums atrodo, kad toji priežastis verta yra ypatingo susidomėjimo, ypač mūsų gadynėje, kada ekonominio Europos atstatymo klausimas visų yra stato mas pirmon eilėn.

II. Finansinės priežastys. Del savo geografinės ir ekonominės padėties Klaipėdos teritorija palikta sau pačiai neturėtų pakankamai finansinių resursų reikalingų pilnam plėtojimui, kas jai būtų užtikrinta susijungus su Lietuva. Be to tie blogumai, kuriuos iššaukia vokiečių valiutos kritimas tęstusi Klaipėdos teritorijoje dar kasžin koliai, gi tos sunkenybės būtų nugalėtos įvedus naujus Lietuvos pinigų paretmus aukso atsarga.

III. Tautinės priežastys. Klai-

pėdos teritorija, taip pat kaip ir kitos žemės į pietus nuo Nemuno neatskirtos nuo Vokietijos, savo kilme ir kalba, sudaro neatskiriamą (integralę) Lietuvos dalį. Vokiečių viešpatavimas sugėbėjo tik dalinai germanizuoti kraštą gulintį į pietus nuo Nemuno.

Klaipėdos teritorijoje vokiečių administracijai tik miestuose tepasisekė sudaryti žymesnes grupes iš vokiečių ir suvokietintų lietuvių. Tečiaus tautinių mažumų teisių užtikrinimo principas, jau įvestas tarptautinė praktikon visų Europos valstybių lygiai ir Lietuvoje lengvai duos galimybės išrišti šią problemą.

IV. Politinės priežastis. Susijungimas Klaipėdos su Lietuva suteiktų Lietuvos Valstybei garantijos pastovumo, kuriam galėtų kenkti šita dalis lietuvių teritorijos, jeigu ji būtų palikta sau arba patektų kuriai svetimai teritorijai, kuri iš savo pusės būtų bejėgė, kad užtikrinus tam kraštui finansinius išteklius ir normalio ekonominio gyvenimo sąlygas, reikalingas jos išlikimui. Svetimų šalių reikalai, taip pat jų tranzito keliai lengvai būtų apsaugoti priemonėmis derybų, paremtų dėsniais jau visų tautų priimtais ir jau taikomais einant nutarimais padarytais visuotinėse konvencijose. Gi kai dėl kai-kurių ypatingų Klaipėdos krašto-skirtingumų, tie bus tikriausiai apsaugoti plačios vietinės autonomijos, kuri buvo jau priimta Klaipėdos kraštui Lietuvos konstitucijos."

PASTABA PRIE PAREIŠKIMO.

Augščiau išdėstytos priežastys, turinčios savyje — sulgy Lietuvos vyriausybės nuomonė — esencijalės svarbos teisingam ir pastoviam Klaipėdos problemos išrišimui — pilnai atitinka tiems motyvams, kurie įkvėpė Versalio Sutarties autorius. Taktininkės ir su jomis susidėjusios valstybės, atsakydamas pripažinti teisėtą vokiečių protestą prieš atskirimą Klaipėdos nuo Vokiečių valstybės, pono Clemenceau laišku iš birž. 16 d. 1919 m. savo nuomonę išreiškė tokiais žodžiais: "Tariamasi kraštas visuomet buvo lietuviškas; gyventojų didžiama iš kilmės ir savo kalba yra lietuviai; tasai faktas, kad patsai miestas yra didžia dalimi vokiškas, dar nepateisintų laikyti tą kraštą vokiečių valdžioje, ypač kad Klaipėdos uostas yra vienintelis Lietuvos išėjimas į jūrą."

NENUTYLEKIME KLAIPĖDOS KLAUSIME.

Niekas neabejoja, kad Klaipėda teisėtai Lietuvai priklauso. Jei Klaipėda Lietuvai iki šiol neatiduota, tai tik ačiu mus klasitinių kaimynų ir "draugų" lenkų apetitams — jie nori užgrobti viską, prie ko tik jie prieina. Nelaimės duota, kad Lenkija prieina prie Lietuvos, tad ir Lietuva bandoma aprėpti. Kad lenkeliai nevaliojo pasiglemžti visą Lietuvą, tai nors kiauiliškai knisasi į jos pakraščius: įsikisno į Vilnių, į Šėmus, dabar knisasi į Klaipėdą. Klaipėdos klausimas dabar kabo ant siulelio. Svieta valdonai yra linkę atiduoti Klaipėdą Lenkijai. Pačioje Klaipėdoje yra lenkų pinigais pirktų pasidavėlių, agituojančių už prisijungimą prie Lenkijos. Vokiečiai ir žydai agituoja, kad iš Klaipėdos būtų padarytas "laisvas" miestas, kurį prie pirmos progos jie galėtų prijungti prie Vokietijos. Taigi Mažosios Lietuvos tėvynainiams sunkus yra darbas atsispirti prieš norinčius juos praryti.

Mes, Amerikos lietuviai, privalome jiems pagelbėti. Negalėdami kitaip, tai nors pakelkime balsą ir šauksmu vykime kaip vilkus, tuos Klaipėdos grobikus. Darome visokius protestus, šau-

kiame masinius mitingus — prieš kiekvienos progos protestuokime ir prieš svetimųjų savinimasi mus Klaipėdos. Šaukime ir specialius tam protesto mitingus ir BUTINAI PROTESTUOKIME PRIEŠ KLAIPĖDOS ATIDAVIMĄ SVETIMIEMS.

JERB. ŽMUIDZINAVIČIUS JERGA.

Mums pranešta, kad dailininkas A. Žmuidzinavičius žemaitis pavojingai apsirgo, gaudamas apendicitą. Liga užklupo So. Omaha, Neb., kad į ten nuvažiuo- tyti laikyti prakalbų šaulių reikale. Dabar jis yra šv. Juozapo ligonbutyje, kur jam daro operaciją.

NESUTIKIMAI SU ŽYDAIS.

Kad pirmiau žydai visam svietui buvo pradėję skelbti, jog Lietuva gražiausiai su jais apsieina, taip dabar savo ir amerikiečių spaudoj jau pradeda daryti visokius priekaištus Lietuvai. Sunku mums, amerikiečiams, susigaudyti, už ką tas susipykimas su žydais. Iš laikraščių sprendžiant galėtum manyti, kad žydai ant lietuvių labiausiai supyko už nedavimą žydams jų atskiros ministerijos. Lietuviai gi priekaišioja žydams, kad jie, žydai, gavę Lietuvoje didesnes laisves nei kai kur kitur, neparemia Lietuvos tvėrimo, nepirko Amerikoje L. L. Paskolos bonų ir tt. Negana to, žydams yra priekaišiojama, kad jie dagi daugelyje atvejų yra nusistatę priešingai Lietuvai: remia Rusijos reikalus, pataikauja Lenkijai, neigia lietuvių kalbą ir tt. Sunku ištole matyti, kas ten ištikrųjų darosi, bet vienas daiktas aiškus: geri jausmai lietuvių su žydais susiardė. Mes gerai žinome, kad Amerikoje Lietuvos žydai L. L. Paskolos bonų taip kaip ir nepirko. Dabar, kada žydai pradėjo niekinti lietuvius ir savo spaudoje ir angliškuose laikraščiuose, melė tarp žydų ir lietuvių Amerikoje nedėdes. Ir čia kas kartas tankiau girdėti balsai, kad žydai nieku neprisideda prie Lietuvos reikalų, gi Lietuvos gerybėms norėtų pirmieji pasinaudoti.

SLAPTAS AUKSO IŠVEŽIMAS.

"Trimito" No. 46 paduoda tokią žinią: "Aukso išvežimas iš Lietuvos įstatymų uždraustas. Bet pasirodo, kad jis didelis partijomis slaptai gabenamas į užsienius, į Palestiną. Spali mėnesio gale Eidkunuose vokiečių muitinėse suėmė Kybartų ekspeditorio Goldbergo įgaliotinį Ginsburgą, kuris vežė iš Lietuvos 24 kilogramus (apie 60 svarų) aukso. Ginsburgas tardomas pasisakė, kad jis esąs Lietuvos žydų sionistų komiteto narys, kad jam tas aukso atgabėne į jo kontorą Eidkunuose du jam nepažįstami vyrai. Tie vyrai jam pareiškė, kad jis tą aukso privalas pervežti į Berlyną sionistų komitetui, kuris aukso gabenas Palestinon. Ginsburgo parodymu, jis esąs įsitikinęs, kad tas Lietuvos aukso į jo kontorą per sieną pergabentas slaptai. Muitinių Departamentas iškėlė už tai Kybartų ekspeditoriui Goldbergui bylą.

Įdomu pažymėt, kad aukso suėmė vokiečių muitinė, o ne Lietuvos. Ką tad veikė mūsų muitinės, mūsų sienų sargybos? Galima spėti, kad tai ne pirmas aukso transportas važiuo... į Palestiną! Muitinių Departamentas dabar kelia bylą Goldbergui. Musų nuomone, be Goldbergo butinai reikia pakratyti žydų sionistų komitetą, pakratyti žydų kagalus, kad išaiškintus, keno ir kaip tas aukso renkamas; kas tie per geradariai, kurie

puodais gali aukso aukoti Palestina.

Prisiminkime, kokiu iniršimu net miestelių skarmaliai žydėliai neduoda ramybės tiems kaimiečiams, pas kuriuos suuodžia kokią auksinę penkrublinę. Vis tai, matoma, vienos šakos nariai.

Čia pažymėtas atsitikimas privalo paskatinti kiekvieną Tėvynės mylėtoją uoliau rūpintis kooperatyvais ir net privačių lietuvių krautuvinių palaikymu, aplenkant kiek dabartinės aplinkybės leidžia žydų krautuves, kuriose renkamas musų prakaitas žydų Palestina puosti."

Viršuje pacituotieji žodžiai aiškiai parodo, kad nemažas jau yra įsierzinimas su žydais Lietuvoje. Atsimenama, kad neseniai Lietuvoje nežinia keno buvo išmėtyti atsiliepiamai kalbant apie žydų pogromus. Lietuvos žydų laikraščiuose buvo žydų nusiskundimai ir net grumojimai lietuviams. Amerikos žydų laikraščiai visa tą atkartoję, da ir nuo savęs pridėdami. Ir savąjį kamuoį žydai parito net ir per Amerikos pažymesniuosis angliškus laikraščius.

Reikia žinoti, kad Amerikos spauda yra žydų įtekmeje. Čia žydai ką užsispiria, tą ir pervaro. Kaip pavyzdį paminėsime Sargeant'o paveikslą Bostono Knygynė. Tarp kitų Sargeant'o paveikslų buvo vienas užvardintas "Sinagoga" — sinagoga čion atvaizdino moteris su užrištomis akimis. Žydams toks sinagogos atvaizdinimas nepatiko, jie užsišpyrė, kad tas paveikslas būtų prašalintas. Ir toje vietoj, kur pereitą pavasarį knygyne buvo ant sienos "Sinagogos" paveikslas, dabar yra plika siena.

NESVANKUS KVAPAS IŠ LIETUVOS.

Tulas "Sandaros" skaitytojas taip rašo:

"...Aš aplaikiau laišką nuo savo brolio, kuriame mano brolis man su šaromis sunkiai apgailestaudamas skundžiasi ir nevet man išmetinėja už mano drąsą, kad aš jam išdrįsau tokį laikraštį, kaip "Sandarą", prenumeruoti. Meldžiu suprasti, kad mano brolis Lietuvoj yra senoviškas katalikas, iš jaunų dienų didelis fanatikas arba kunigų pašluostas. Jisai man rašo šitaip. Sako, kaip per spaviedinį arba išpažintį pasakiau mus kunigėliui džiakonui, kad skaitau "Sandarą", tai dabar ne išpažinties arba spaviednės nepriima ir kalėdot neatėina..."

Štai pavyzdys, į kokius mulkius yra pavertę mus kaimiečius Lietuvos kunigai. Juk kiekvienoj šviesesnėj šalyj žmogus "nesispaviedotų" iš to, kokį laikraštį jis skaito. Ir tokio atsilikulo kunigo, kurs už laikraščio skaitymą nepriimtų išpažinties ir neitų kalėdoti, kitur su žvake nerastum. O jei kur ir išlystų kur iš po kelmo toks užkampinis kunigas ir pastatytų savo tokius laukinius reikalavimus, tai pats žmogus netik neišsigastų, bet tuojaus pasiųstų tokį kunigą atgal į jo tamsią vietą — po kelmu.

Vienok mus nelaimingoje Lietuvoje da yra net tarpe "džiakonų" tokių tamsybės apaštalu, ir yra tokių pasigailėjimo verty žmonių, kurie kone miršta iš baimės, jei pas jį kunigėlis nenori kalėdoti ir išsivežti gal paskutinį kumpį — tą kumpį, kurs privalo būtų sušerti bernui, o ne dykaduoniui kunigui.

Galime dar tiek pridurti, kad tas vargšas bailunėlis, kuris vos nenumirė iš baimės prieš "kunigėlį džiakoną", paeina iš Paežerėlių valsčiaus, Vilkijsos paštas. "Sandara" vis tiek Lietuvon lankosi, tik perkelta kitam, žvalėsniam, žmogui, kurs teisybės jėskojimą nelaiko "už grieką."

Pastabos.

¶ Vienas laikraščių skaitytojas rašo "Naujienose," reikalaujamas, kad žinios būtų žiniomis, vadinasi faktai: kur, kas ir kaip įvyko, o ne ką kas apie buvusį atsitikimą mano. Jis sako: "mes perkame dienraštį ne reporterio nuomonėms skaityti, bet kad radus teisingai praneštas faktines žinias."

¶ Ką minėtąs skaitytojas rašo apie dienraščių reporterius, tą patį galima pasakyti musų sąvairraščių tullems korespondentams, kurie prirašo ilgiasias špaltas netiek apie atsitikimą, kiek savo nuomonę ir pamokslus.

¶ Musų biznierių dauguma nesugeba savo biznio paskelbimą parašyti, daugiausia tai prirašo nebutusi daiktus. Vienas man metasi akin laikraščių agento šlykštus paskebinimas, kurio šia kaip pats antgalvis skaitosi: "Lietuvon daugiau negalėsi parvažiuoti, jeigu dabar pasporto neišsiimsite." Tai per daug nacheliškas šių dienų skelbimo budas.

¶ Savąją valiutą Lietuvon įvedus, tenaitiniai žmonės pergyvena didžiausią ekonominį krizį, kokio retai istorijoj atsitinka. Mes, amerikiečiai, retas galime persistatyti, kiek ten žmonės rūpesčio ir galvojimo turi, ypač, kad tos ost-markės ir ost-rubliai tukstančiais skaitėsi, o dabar taip mažai tų naujų pinigų litų teguona. Darbininkas už dienos darbą gauna apie 2-3 litus, tai S. V. pinigais vos 25c.

¶ Lietuvos nenaudos spekuliantai visokiais budais stengiasi lito kursą žeminti. Jiems tas lengviau atsieina, kuomet pačios valdžios nėra griežto nubaudimo tokių spekuliantų.

¶ Stebėtis reikia, kad chiegiečiai patys mažiau kalba apie įkurimą tautiško laikraščio, negu pašaliečiai apie tai pradėjo agitaciją rašyti. Gal patiems chiegiečiams per skaudu atsiminti, kaip "Lietuva" buvo numarinta. Dar žinanti reikalus žmonės kalba, buk esą apie pora tukstančių dolerių pas Receiverį palaiškų iš "L." bet buvę šerinininkai nieko nesiteirauja ir neboja.

Jonas Dyglis.

Atsišaukimas į Pažangiąją Visuomenę.

Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjunga.

Kas yra L. M. P. Sąjunga? Atstaciaus Lietuvos valstybės, atsidarė plačiausia dirva žmonių kultūrinimui. Lietuvos mokytojų buvo pirmutinė organizacija, kuri politiką į šalį padėjus griežėsi liaudį šviesti. O Lietuvos liaudis, kaip žinote, buvo ir yra reikalinga kultūros, apšvietos, mokslo. Mokytojų, ypatingai kaimo mokitojija, geriausia sprasdama, ko musų liaudžiai pirmiausia truksta, tuojaus emėsi už darbo. Mokytojai dirba kaime — su žmonėmis, žmonėse, už žmones ir dėl žmonių; jie pažįsta Lietuvos žmonių psichologiją — jie patys kilę iš tų pačių kaimiečių. Ir Mokytojų parodė didžiausiu pasišventimų ir karžyngingiausiu ištvėrmium.

Žmonių mokslinimo darbininkų dalia visur sunki ir erkėčiuota; mokytojų duona visur sunkiai uždirbama, nes mokytojai ne politikieriai ir ne valdininkai: kyšių jiems niekas neduoda, jie jų ir neimtų.

Lietuvos pažangioji mokytojų darbuojasi ytin sunkiose sąlygose. Algos mažos, darbo daug, o čia visoki atžagareiviai kalnus ant jų verčia. Pažangioji Lietu-

vos mokytojų, negalėdama pakęsti klerikalinių gizelių šunybių, susiburė į savą organizaciją. Užgimė Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjunga, apie kurią Amerikos pažangioji visuomenė šiek tiek jau yra girdėjusi. Mums labai malonu konstatuoti kilnius faktas, kad šiai organizacijai priklauso milžiniška mokytojų dauguma. Reiškia, Lietuvos mokytojų eina su pažangiąja visuomene. Tiesa, yra keliolika klerikalinių pakalikų mokytojų tarpe, bet jiems nėra vietos šitoj organizacijoj: tie davatų užtarytojai sukūrė savo draugijėle, kuriai priklauso kunigai, kapelionai, minyškos ir keletas mokytojų. Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjunga yra pažangiosios mokytojų organizacija; ne politinė, ne srovinė, bet grynai kultūrinė organizacija.

L. M. P. Sąjungos darbai.

L. M. P. Sąjūnagoj darbuojasi visi pažangieji mokytojai. Sąjungos darbai, kintų ir kultūrinų darbų, yra tiek daug nuveiktų, kad čia — galima tikrai daug summeti.

Sąjunga sukūrė augusiems įvairių mokyklų, mokyklėnų, kursų, jos nariai duoda žinomems įvairių paskatų bei pamokymų. Sąjunga įsteigė ir steigia knygynus ir knygynėnus; jos nariai rašo vadovėnus mokykloms, o Sąjunga išieidžia: geriausi vadovėnai parašyti Sąjungos narių. Sąjungos nariai rašinėja Lietuvos pažangiuose laikraščiuose. Sąjunga leidžia savo mėnesinį žurnalą "Gyvenimas ir Mokykla", kuriame telpa ytin gerų raštų žmonių mokslinimo klausimais. Šitame žurnale kiekvienas protaūjas žmogus ras daug sveikų minčių. Sąjunga sulešomis užlaiko mokytojų koloniją — negalincius dirbti senus mokytojus, kuriems suteikia atatinamą prieglaudą ir visokių progų pasilavinti. Sąjungos nariai kovėjo ir kovoja už laisvą mokyklą — šitame darbe jie parodė milžiniškų ištvėrmių ir pasišventimų. Sąjungos nariai remia kiekvieną naudingą Lietuvos gyvenimui įstatymą ir kovoja su visais klerikalų partijos užmanytais. Žodžiu sakant, L. M. P. Sąjunga yra vienintelė Lietuvos didžiausia kultūros ir žmonių mokslinimo organizacija, kuri dirba naudingiausią musų tėvynei darbą.

Reikia remti L. M. P. Sąjungą.

Dėlto visi progresyviai žmonės privalo remti L. M. P. Sąjungą. Nes (1) Lietuva šiuo laiku labai reikalinga apšvietos, (2) juo jos liaudis tamsesnė, juo klerikalams geresnė dirva, (3) be apšvietos negali būti laisvės. Remdami L. M. P. Sąjungą, mes remiame mokslinimo - kultūrinimo darbą Lietuvoje; padedame savo broliams atsikratyti nuo juodojo internacionalo agentų (klerikalizmo); išmetame politiką iš bažnyčių ir apvalome mokyklą nuo klerikalizmo nuodų. Remti L. M. P. Sąjungą yra reikalas visų progresyvių srovių; reikalas ir priedermė kiekvieno progresyvio žmogaus, kuriam brangū Lietuvos žmonių laisvė ir gerovė.

Kaip remti?

L. M. P. Sąjungą galima remti sekamais budais: (1) Pastojant L. M. P. Sąjungos nariu. Nariai rėmėjai gauna Sąjungos žurnalą "Gyvenimas ir Mokykla" ir turi patariamą balsą Sąjungos reikaluose Chicagoje susikūrė pirmoji L. M. P. Sąjungos rėmėjų kuopa, galima įsirašyti ir pavieniais nariais. Nariu rėmėju galima pastoti kiekvienu laiku susižinojus su L. M. P. Sąjungos atstovu Amerikai.

(2) Užsipranumeruojant Sąjungos žurnalą "Gyvenimas ir Mokykla," Metams \$3.

(3) Aukuoiant ir renkant auksas L. M. P. Sąjungai. Visas auksas reikia pasiųsti Sąjungos atstovui žemiau nurodytu adresu.

(4) Perkant L. M. P. Sąjungos išleistas knygas. Sąjungos atstovas Amerikai šiame reikale kiekvienam patarnauja.

Draugijos, kuopos, kluibal.

Gerbiami draugijū, kuopų bei kluibų prezidentai, paagtuokite susirinkimuose už L. M. P. Sąjungą. Aiskinkite nariams Sąjungos darbus Lietuvoje; prisi- rašykite prie L. M. P. Sąjungos rėmėjų; raginkite narius prisi- rašyti arba užsiprenumeruoti Sąjungos žurnalą "Gyvenimas ir Mokykla." Iš penkių narių galima sukurti L. M. P. Sąjungos rė- mėjų kuopą — pasidarbuokite kur tik progos yra. Patarkite iš izdo paaukoti L. M. P. Sąjungai arba paskirti dalį pelno nuo dr- jos rengiamų vakarų. Remdami Sąjungą, jus remsite tikrai kul- turinį darbą Lietuvoje.

Pingus siųskite ir informacijų klauskite sekamu adresu: Dr. A. J. Karalius, 3303 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius,

L. M. P. Sąjungos atstovas A- merikos Suvienytose Valstijose.

Saulių Sąjunga.

Buvusis Sąjungo Viršininko padėjėjas ir Konsperatyvio Skyriaus viršininkas M. Mikelkevičius nustojo eiti savo pareigas nuo lapkričio 1 dienos ir tuo tarpu išvažiuoja užsienin. Sąjungos Viršininko padėjėju paskirtas kap. Bludžius. Konsperatyviam Skyriui viršininko kandidatura taip pat jau numatyta.

Dėl blaivybės šaulių Sąjungoj C. Valdyba 99 savo posėdyje išne- šė sekretį nutarimą:

a) Uždrausti svaiginamųjų gėrimų, neišskiriant alaus ir vynu, pardavinėjimą ir vartojimą visuose šaulių rengiamuose vakaruose, gegužinėse ir šiaip įvai- riuose sueigose ir pasilinksmini- muose.

b) Sąjungos tarnautojams ir šauliams uždrausti rodytis viešo- se vietose neblaiviam stovj.

Neprišilaikantieji šio nutari- mo yra baudžiami piniginiai ir iki prašalinimo tarnautojų iš tar- nybos, o šaulių iš Sąjungos narių tarpo.

1) Turint omenyje, kad "Trimi- tals" kaip Sąjungos organas, yra jos idėjų skleidėjas, pasiru- pinta padidintu sulyginamai mažo prenumeratorių skaičiaus. Siekiama to, kad nebūtų šaulio ir šiaip susipratusio piliečio, nes- skaitančio "Trimito." Šių pa- stangų vaisiai labai dideli, nes 2 mėnesiu tarpe "Trimito" prenu- meratorių skaičius dvigubai pa- didėjo. Prie to žinoma prisidėjo jo populiarumas ir turinigung- mas, o taipgi jo pigi kaina.

O be to "Trimitas" gvildena visiems lietuviams bendrus ir vi- šų širdžiai artimus reikalus be skirtumo tikybės ir pažiūrų. Tie reikalai tai piliečio sąmonės ir Tėvynės gynimo dvasios augini- mas, tai sveiko ir tvirto kunu ir dvasia tėvynės gynėjo auklėji- mas.

Turint omenyje, kad teatras, orkestrai, chorai ir kitos pana- šios meno sritys, yra didelė prie- monė patriotinėms idėjoms skleisti, o taipgi vysto šaulių tarpe kolektyvumą, sutartiną, bend- rą veikimą, o veikiančių tarpe ir drausmingumą, o be to yra vienas iš jungiančių organizacijos narius dvasiniu cementu, imama- si priemonių šitą meno srytį vys- tyti šaulių Sąjungos veikime. Šiems reikalams atlikti jau ant- ras mėnuo Kultūros ir Propa- gandos Skyriuje darbuojasi me- no reikalams instruktorius nuo seniau žinomas Lietuvoje savo veikimu teatro srityje J. Vaiči- kūs. Jo uždavinys organizuoti šaulių buriuose mėgėjų ratelius

bei sekcijas ir nuosekliai vystyti jų tarpe meną, sušildytą Tauti- nėmis idėjomis, dvasia. Pirmoj eilėj jis pradėjo darbuotis, jau kiek anksčiau susiorganizavus- iose Kauno šaulių burio dramos sekcijoje, kuri susideda iš šaulių mėgėjų. Jau daromos repeticijos ir greitai laiku pasirodys scenoje Viduno "Musų laimėjimas," Di- vinizo "Svirplys ant krosnies" ir Ožeškienės "Dumblyne." Įstategs darbo vėžes Kauno šaulių burio dramos sekciją, dr. Vaičiūkus prad- es lankyti privincijos burius.

Kad šitas darbas būtų produk- tingas ir kad Centro Valdyba ne- turėtų iš to nuostolių paskutinė- mis dienomis ji išnuomavo iš Katalikų Draugijos "Blaivybė" Kaune Liaudies Namuose salę— teatrą su sale ten apačioj, kur dabar arbatinė, trims metams. Šitoj salėj taipgi namoma steigti pavyzdingas kinematografas, kad duoti galimybės ir šauliams ir šiaip piliečiams pasižiūrėti rimtos, tautinės ir turiningos programos, priešingai esantiems Kaune kinematografams, kurie nepatenkina rimtų reikalavimų. Iš lietuvių gyvenimo nieko nepa- rodo ir doko lietuvių kalbą.

Sutartis su "Blaivybės" drau- gija jau pasirašyta.

Kad palengvinus kultūros — šviejimo darbą buriuose rengia- ma spaudai Skyrių Vadams ir Švietimo Komisijoms kaip ir va- dovėlių. Ten bus surinkti išmėty- ti "Trimite" straipsniai ir ap- linkraščiai, šiuo klausimu, o taipgi daug naujų rengiamų spaudai, taipgi ir knygelės "Idėja ir Dar- bas" antroji dalis.

Kultūros ir švietimo, darbe, ypač daug domės kreipiamą j Kauno šaulių burj kaipo centro burj, ir į jo kluibą — skaityklą norint jį padaryti pavyzdingu, aors miesto burj inteligentų tarpe daug sunkiau dirbti negu provincijos buriuose, kur daug aoriau lankomos ir paskaitos ir vakarai ir kluibai — skaityklos. Tik ten, dėja, mažai yra tų, kas tas paskaitas, vakarus ir tt. ren- gia ir gali rengti.

Kultūros ir Propag. Skyrius.

ŠAULIŲ SĄJUNGOJE VLADUI PUPVINSKIUI PAGERBTI.

Įvykęs š. m. spalio mėn. 26 d. metinis visuotinis Kauno šaulių Burio susirinkimas, išklauses inž. Dr. Čiurlio pranešimą apie tai, kad Dr. Vladas Putvinskis apleido Sąjungos vadovybę, vien- balsiai išnešė šitą rezoliuciją: Kauno šaulių Burio visuotinis susirinkimas buvusiam Sąjun- gos Viršininko ir jos Kurėjui Vladui Putvinskiui, dėl silpnos sveikatos apleidusiam Sąjungos vadovavimą, reiškia didžios pa- garbos žodžius, renka jį burio Valdybos Garbės Pirmininku ir turi viltį, kad sveikatai pagerė- jus gerbiamas Vl. Putvinskis to- liau tęs darbą šaulių Sąjungos labui. Be to susirinkimas nutarė iškabinti burio salėj jo paveiks- lą.

Susirinkimo Pirmininkas Prof. Vailionis, Sekretorius J. Kalnėnas.

AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVĄ.

Tautų Sąjunga ir Lietuva.

Dar spalio pabaigoj New Yor- ko dienraštis "New York Her- ald" idėjo platų aprašymą Tautų Sąjungos — kaip ji šiandien yra — netikumą. To dienraščio Paryžiaus korespondentas priro- dė visą eilę svarbių atsitikimų, kuriuose Tautų Sąjunga pagal savo konstitucijos, galėjo ir tu- rėjo ką nors padaryti ir nieko nepadare. Tie atsitikimai buvo: Lenkų įsiveržimas Rusijon 1919 m. Rusų įsiveržimas Lenkijon 1920 m. Armenų-Turkų karas 1920 m. Rusų įsiveržimas Persi- jon 1920 m.; Rusų užpuolimas Gruzijos 1920 m.; Lenkų-Lietu- vių susirėmimas 1920 m.; Serbu- Albanų karas 1921 m.; ginčas dėl Fiume 1921 m.; kovos Augštojo

je Silezijoje 1921 m.; Airių ka- ras su Anglija 1921 m.; Japonų užpuolimas ant Čitos respublikos 1921 m.; Anglijos karas su Jra- ko respublika (Azijoje) pagaliau šiomet Turkų-Graikų karas. Apie T. Sąjungą ir Lietuvą taip buvo rašyta: "1920 metų rudenį Lie- tuvos kariuomenė susirėmė su lenkais dėl sienos tarpe dviejų valstybių. Sąjungos taryba pasi- lė abient pusėm pertraukti mušius, ką jos sutiko padaryti; bet mėnesiu praėjus gen. Želi- govskis su keliomis divizijomis užėmė Vilnių. T. Sąjunga pasiūlė plebiscitą ir organizavo tarptau- tinę armiją, kuri savo vietos nie- kuomet nepasiekė, nes abi pusi nesutiko plebiscito priimti. Nuo to laiko lenkai tebesėdi Vilniuje, nežiurint visokių plėnų, Sąjun- gos pasiulytų dėl susitaikymo ir dabar Vilnius formaliai jau in- korporuotas Lenkų respublikon. Paskutiniame savo posėdyje Są- junga taip kaip ir priėmė tą re- zultatą, atmesdama Lietuvos prašymą iš naujo tą klausimą svarstyti." Tame pačiame nu- meryje ilgame editoriale, pava- dintame "Sąjunga, kuri nevei- kia," redaktorius mano, jog klai- dinga būtų sakyti, kad Tautų Sąjunga yra mirusi, nes ji nie- kuomet ir nebuvo gyva.

Amerikos prekyba su Pabaltija.

Susienytų Valstijų Prekybos Departamentas buvo nusiuntęs į Pabaltiją savo komisierių p. H. Lawrence Grovas, kursai pa- buvojęs ilgokai Pabaltijoje, da- bar sugrįžo Amerikon ir lapkri- čio pradžioje pradėjo paskaitas biznierių susirinkimuose apie A- merikos prekybos ateitį Rusijo- je ir Pabaltijos kraštuose. p. Grovas sako, kad bereikalo Ame- rikos biznieriui nerimavo, kad Anglija ir Vokietija pagrieb- siančios visą Rusijos prekybą j savo rankas. Jos to ligšiol nepa- darė ir negalėjo padaryti, nes su Rusija kol kas prekyba yra ne- galima, kadangi ji nieko neturin- ti parduoti. Tačiau, sako jįsai reikia išanksto susidaryti sau bazę, kurioje esant galima būtų prie tos prekybos prisirengti ir pradėti ją kaip tik Rusijoj šiek tiek tvarka nusistovės ir ji ins ekonominiai atsigauti. Vieta to- kiai bazei geriausia esanti tai Pabaltijos Valstybės. Apie Pa- baltiją p. Groves (žiurokė "Chi- cago Journal of Commerce" Nov. 8) šiaip atsiliepia: "Nors gyve- nimo sąlygos Estonijoje, Latvi- joje ir Lietuvoje yra palygina- mai patogios, jos yra ekonomi- niai žymiai priklausomos nuo Rusijos, gulincios j Rytus nuo jų; jos negali pasiekti augsto gerbuvio laipsnio iki kol joms nepasiseks sudaryti su Rusija la- biau normalių prekybos santi- kių. "Boston Globe" cituoja vėl tokius p. Groves žodžius: "Sen- vei praėjus ir naujai žadynei iš- aušus, Latvija, Estonia ir Lie- tuva jau pilnai susigyveno su sa- vo nauja padėtimi. Joms viskas gerai sekasi kiek dabartinės są- lygos leidžia. Jos gerai yra suor- ganizuotos ekonominiai ir politi- niai ir visos turi putkias milita- res įstaigas — ir tai nežiurint to, kad baimė bolševikų puolimo jau beveik visai pranykusi. Jos visos

turi gyventojų nuo 8 iki 10 milio- nų ir kalba kiekvienu savo kal- ba."

Tečiau p. Groves nuomonė iš visų Pabaltijos kraštų Suomija esanti patogiausia pradėti preky- bos santikiams, kadaugi ji-tu-rinti labiau nusistovėjusią tvar- ką, augštesnę pramonę ir kultu- rą.

P. Groves pataria Amerikos biznieriams važiuoti į Pabaltijos kraštus, pradėti su jomis preky- bą kad ir mažame apenyje, ta- čiau tenai esant laukti Rusijos atgijimo ir paskui iš ten pradėti prekybą ir su Rusija.

Pagarba Lietuvai.

Įtakingo Bostono dienraščio "Christian Science Monitor" Washingtono korespondentas lapkr. 6 d. idėjo j savo laikraštį tokias eilutes: "Kada mes turī- me kokiam nors Amerikos kam- pe, štai kad ir Plymouth, Mass. 300 metų sukaktuviu apvaukšči- ojimā, Amerikonai linkę yra ma- nyti, kad jie gali apsisėsti greta gerbtinųjų ir gerbiamųjų. Bet štai naujai-sename kres'e Lie- tuvoje, nešenai buvo apvaukšči- oja ma laikinoje sostinėj: Kaune še- šių šimtų metų sukaktuvės nuo įsteigimo Lietuvos sostinės Vil- niaus Lietuvos Didžiojo Kuni- gaikščio Gedimino noru. Ape tai mums praneša Lietuvos atstovy- bė Vašingtone. (Taša ant 5 pusl.).

Tečiau Vilnius dabar lenkų okupuotas nuo to laiko, kada taip vadinamas lenkų raištinkas Želigovskis prievarta jį paėmė 1921 m.

Zydų nusiskundimai.

Žydai ėmė rašyti Amerikos laikraščiuose, kad jie nebeaten- kinti Lietuva. Pirmiausia jie (Seka ant 8 pusl.).

UŽSISAKYKITE 1923 M.

Sau Amerikoje ir savo gimī- nėms Lietuvoje vienintėlį pro- gresyves minties dienraštį

"LIETUVOS ŽINIOS"

"Lietuvos žinios" pradėjo eiti Vilniuje 1909 m., dėl karo 1915 m. sustojė ėjusios, 1922 m. kovo mėn. 1 dieną vėl atsinaujino.

"Lietuvos žinios" palaiko Var- pininkų tradicijas, gina Lietuvos liaudies reikalus ir stovi sargy- boje obalsio: laisva, nepriklaus- ma, demokratinga Lietuva su Vilniu, Klaipėda ir Amerikos lietuviams kartu.

"Lietuvos žinios" vienintėlis Lietuvoje dienraštis, kuris gina Amerikos lietuvių reikalus ir ne- sibijo tarti teisybės žodį.

"Lietuvos žinios" laikas nuo laiko yra papuošiamos karikatū- romis ir iliustracijomis.

"Lietuvos žiniose bendradar- biauja: Aklasmatė, F. Bortkevi- čienė, F. Bagočius, P. Dailydė, N. A. Graičiūnas, Dr. K. Grinius, A. Ivaškevičius, L. Natkevičius, M. Petrauskas, V. K. Račkauskas, Ramasis Arimautas, P. Rusec- kas, Al. Rimka, M. Sleževičius, B. Sruoga, V. Širvydas, J. Vilei- šis, Vargovėikis, Vitaitis, Vasi- liauskas, B. Žygelis ir kiti.

Už 6 dolerius metams Ameri- koje ir 36 litus Lietuvoje "Lietu- vos žinios" ateis kasdieną pas Tamstą j namus.

"Lietuvos žinių" Administr. Kaunas, Laisvės Al. 60. Tel. 223.

KALENDORIUS!

A. L. T. Sandaros Kalendorius 1923 m. yra sekančio turinio:

- 1) Kalendorinė dalis su švenčių bei šventųjų vardais ir svarbiausiais istoriniais įvykiais.
- 2) 13 puslapių svarbiausių informacijų, kurios yra nau- dingos kiekvienam žmogui.
- 3) Ei, Jaunime! (Eilės).
- 4) Našlaičio Mintys (Eilės).
- 5) Naujiems Metams (Eilės).
- 6) Norėčiau Paklausti (Eilės).
- 7) Lietuvos Valstybės atgijimas ir jos stiprėjimas.
- 8) Lietuvos Valstybės Konstitucija.
- 9) Apie Elektrybę.
- 10) Iš Didžiojo Karo.
- 11) Sandaros Istorija.
- 12) Lietuvos Apskričiai ir Valsčiai.
- 13) Skelbimai.

Kalendorius didelio formato 6x9, 144 puslapių su daugybe paveikslų kaina tik 25c. Šiame kalendoriujė telpanti raštai yra niekad nepasenstanti ir naudingi kiekvienam žmogui per visą gyvenimą. Tad pasiskubinkite užsisakyti Kalendo- rių sau ir savo giminei Lietuvoje. Kuris norite pasinaudoti proga, prisiųskite \$1 gausite Kalendorių, knyga Palydovas, Prabengtis Lietuvių Tautos Senovėje ir Amerikiečiai Lietu- voje. Viso vertės \$1.25. Su užsakymais siųskite pinigus se- kančiu antrašu:

SANDARA,

Boston 27, Mass.

327 E St.,

Džiaugsmas Dabar- Tėvynė / JIMAS

Prisirenk dabar keliaut į seną kraštą. NAUJAS ir puikus budas palinksmini- ti tavo mylimuosius ateinančioms Ka- lėdoms yra prisirengti aplankyti tavo Seną Kraštą dabar. Gašiši ant Kalė- dų pasakyti šeimynai apie planuotą kelionę. Prisiųsk žemiau paduotą kuponą. Gauk visas reikalingas informacijas savo kalboj ir tada galėsi prisirengti prie kelionės.

Amerkoniški laivai turi visus patogumus savo trečioj klasėj—rui- mingi miegami kambariai, rukymo ir skaitymo kambariai su visų kal- bų knygims, kaip ir didelės visuomenės salės ir geriausias valgis.

Šiandie paklausk apie laivus! Dusų kalbatėj plaukia iš New Yorko.

APMOKĖJIMAI

Jei nori parsitraukti draugus ir gimines iš Senos Tėvynės, apmokėk jų kelionę per UNITED STATES LINES. Užtikrink jiems gerą pata- navimą, patogumą—tėgul jie keliauja po AMERIKOS VĒLIAVA.

REIKALAUK KNYGOS Rašyk šandie pilnų informacijų. Sužinok apie gražius Suv. Valst. Jaivus plaukiančius j Europą. Jokių už tai pareigų pebus. Pri- siųsk blanką šandie. Informacijų apie laivus ir lavakortes klauskit

UNITED STATES LINES Moore and McCormack, Inc. Roosevelt Steamship Co. Inc. 45 Broadway, New York City 110 S. Dearborn St., Chicago, Ill. 92 State Street, Boston, Mass. Managing Operator for

UNITED STATES SHIPPING BOARD

INFORMACIJŲ BLANKA. U.S. SHIPPING BOARD PAS. DEPT. 684 M U 40 Broadway, New York Malonėkit prisiųsti šią kartę Taipgi informac. apie U. S. Linijos laivus j Europą Vardas Adresas

Lietuvos Įstatymai

Ką tik gavome iš Kauno-Lietuvos Įstatymus. Didelė knyga 6x9 tvirtais apdarais 1032 puslapių. Kaina tik \$3.00. Norinti isigyta šią knygą pasiskubinkite, nes jų ne daug gavome ir greitai išsi- parduos. SANDARA 27 E St., So. Boston 27, Mass.

ŽIEMOS VAKARAMS

Sulaukus žiemos kiekviena organizacija bei jaunimo drau- gijėlės rengia vakarus. Sandaros Adm. kaip tik galima gauti puikų scenišką veikalą "Gyvenimo Verpete" 5-kių veiksmų dramą. Lošime dalyvauja 4 merginos ir 8 vyrai. Veikalas labai puikus. Įspudingas ir lengvas sulošti. Knygelės kaina 45c. Sandarječiai bei šiaip jaunimo organizacijos pasinaudokite šia proga! "SANDARA"

Lietuvos Atstovybės Skelbimas

Sulyg Lietuvos Respublikos Įstatymų, visi užsieniuose gyvenantieji

LIETUVOS PILIEČIAI

Kad pasilikti Lietuvos poliečiais

PRIVALO ĮSIREGISTRUOTI

Atstovybėje iki Gruodžio 22 d., 1922 m.

Pilnesnių informacijų prašykite nuo savo kolonijos Pa- skolos Stočių, Lietuviškų įstaigų, arba

LITHUANIAN LEGATION,

1925 F Street, N. W., WASHINGTON, D. C.

Lietuvos Respublikos Atstovybė.

Jau Gatava

NAUJA KNYGA!

PRABENGIS LIETUVIŲ TAUTOS SENOVĖJE.

Parašė Dr. J. Sliupas.

Formatas 9X12, 47 puslapių tik 25c.

Ši nauja knyga tik užbaigta spausdinti. Joje nušviečiama visų Prabengtis Liet. Taut. Senovėje. Visos jos giminingos tautos, jų kovos ir tt. Naudinga kiekvienam lietuviui. Tad papuošk savo knygynėlį su šia nauja knyga.

"SANDARA"

327 E St.,

So. Boston, Mass.

nio apdumimo akių. Juk jeigu nieko nežadėsi — nieko negausi. Tai gi jie ir triubija: "Proletarai! Duokite graubius pinigų, remkime mus, o jusų ateitis." Vergai ir klauso ir atiduoda paskutinius centus apgavikams socialistams, kurie vargšui žmogeliui nei atskaitos, nei liudymų išduoda — priima pinigus taip, kaip Romos kunigas už mišias.

Bet kuriems galams tos atskaitos, tų liudymų, jeigu jau pastatyti rando dvariai, blizga iš tolo... Vergas mato kur jo sudėtos aukos, kas jomis naudojasi, ir kad "socializmas" atėjęs, tik ne skurdžiui, kuris klojo aukas — laukė "rojaus" — "socializmo."

Juk jeigu ir skelbtų tikrą socializmą gudrus išnaudotojai, kaip jie sako "pagal Markką", vistiek šiandieninės žmonijos gyvenime, kaip lygiai ir lietuvių tarpe, neturi ir neturės jokios reikšmės "socializmas." Juk šiandien gyvenimas nesulyginamai su Markso pergyventų laikų peržvalga toli nuėjęs pirmyn, žmonija labiau susiorganizavo į tautas, įgyjo mokslus, įgimus papročius, ir tt. nesulyginamai užsibriežė savus, tai tautos rubežius. Ir sugriaud milijonus žmonių įgimties gyvenimo kelią, užgrobt turtus, išplėst žmonių viltį, ant kurios stato gyvenimą, kito budo nėra, kaip socialistiško Jurgio smegenis, jei jos sveikos, padalint į bilionus pasaulio žmonių galvų!... Tuomet gal "socializmas įvyktų".

Pagalios mūsų socialistai prikašioja kaip nuodėmė mums "patriotai." Esant patriotai tą ar kitą padarė arba padarys blogo... Girdi, jeigu patriotų nebutų, tai įvyktų socializmas — būtų geras rojus ant žemės. Žinoma, tikri lietuviai nenusigąsta. Jiems garbė būtų patriotu, nes tai reiškia širdingą prisirišimą prie tautos, prie savo gyvenimo, papročių, kuriuos įgimė. Deja, ar turi bent kiek sveiko proto tas žmogus, kuris skaito žodį "patriotas" piktai ir taikosi pajuokt ne jo pažūry žmones? Sakau, kad ne! Tokia kuno gyvybė, kuri taip pamėgdžioja įsitikindama darant skriaudą, yra gamtos išmata! Juk milijonai žmonių įgimti jaučia, milijonai pripažįsta "gamtos įstatymus, tai yra kovoja, gina tautos idealą, tai vieni lietuviai, kurių mažą dalelę pasaulij, negali juk skelbti milijonams praktinio obalsį, išsvajotą "socializmą", kad išsižadėtų savistovybės — tvirtų "socializmą"... Taip praktikavo ir praktikuoja Rusijos bolševikai, šiandien gi skaudžiai atsako... Lietuviai, kurie per amžius praktikavo svetimą vergiją, kentėjimus, nepasiduos atgal į vergiją...

Socialistai ir bolševikai bijosi "tauta" vardo. Dažnai tenka išgirst, kaip lietuviški socialistėliai, bolševikai daro juokus iš tų žmonių, kurie vadina save esant tautos žmonėms. Žinoma, pavyzdžiui amerikoni irgi vadina, ir dar karštai rodydami patriotiškumą, tautos žmonėmis. Ir teisinga. Kaip kitaip nuo vienu kitus žmones atskirti, jeigu jie yra kitoki ir kitokia kalba kalba? Mūsų socialistai-bolševikai, kurie ar tai dėl proto ar dėl didelio tamsumo, bliauja, šmeižia ir nuo estradų ir spaudoj, viso pasaulio vartojamą termę žodį "tauta." Bet štai, trumparegis, neprotaujantis socialistinis bolševikas, kuomet užmiršta ką pliauskė jam nesuprantamo, pagalios sako: "Mes spausdinam lenkų kalba laikraštį, platinam lenkišką propagandą tarpe lietuvių, bet esam tikri lietuviai; veltui tautininkai mūsų vadina pro-lenkais." Daugiau: "Amerikonų priskaitoma daugiau šimtas milijonų pagal valdžias statistikas, o lietuvių kasžin viso ar yra penki milijonai." Vėl: "Anglų laikraščiai

praneša, kad Rusijos bolševikai atgal puola į senąsias vėžes — gražina savo žmonėms privatišką nuosavybę," ir tt. mūsų socialistas-bolševikas kalba ir skirsto žmones, kurie ne vienos tautos, į tautas, nors nejuočiamis. O kuomet socialistai-bolševikai nueina darbo pas amerikonišką kapitalistą prašyt ir kuomet tas paklausia kokios tautos žmogus, tada socialistai-bolševikai ne tik kad prisipažįsta, kad yra lietuvių ar lenkų tautos nariai, bet dar pasisako ir prie kokios parapijos priklauso norėdami pasigerint darbavaiui.

Tai ve kiek daug akli mūsų socialistai-bolševikai! Keikia ir šmeižia tautą ir tautininkus, čia pat, nors kraipydami prisipažįsta ir atsiskiria, kaip tautos nariai, į atskirą grupę, kuri ir vadinasi tauta.

O tauta ir yra ne kas daugiau, kaip skirtinga viena nuo kitos šalies žmonių grupė, kuri savo kalba kalba, išsidirbus papročius, tvarką gyvenime ir tt. Tai gi ar "tauta" ar kitaip tas žmonių grupes pavadinsi, vistiek reikės "tauta," kurią šiandien visas civilizuotas pasaulis žino.

Butų skirtumas, jeigu vieton "tautos" pasivadintume "socialistų-bolševikų gauja"! Toks mums vardas neturėtų mažiausios reikšmės gyvenime. Jį niekas nesuprastų teisingai. Aklas socialistas - bolševikas galėtų, kiek supranta, aiškintis — nuo kapitalisto, negautų sau darbo... Tokį gaivalą, kuris nežinia iš ko išsivystęs, visi neapkęstų. Tokia žmogysta turėtų ir nekaltėt dabartinėmis tautų kalbomis, nes ir kalba juk yra tautos dalis, nežiurint kokios tautos.

Civilizuotų tautų žmonija, kuri gina savo tautiškus reikalus, idealą, savaip tvarko gyvenimą, socialistus-bolševikus vadina — silpnapročiais. Ir jiems tas vardas teisingas. Gi silpnapročiai niekuomet nepadarė ir nepadarys žmonių gero.

Mes, Sandariečiai, tai yra tautinės sriovės žmonės; nemeluojam patys sau. Taip gerai. Skaitomės tautos nariais, ir geidžiam but, kaip ir kitų tautų žmonės, pasaulio žmonių dalis, tauta... Jei tuos tautos, kurios susideda šimtų milijonų žmonių ir niekuomet nebuvo pavergtos, nežino ką reiškia "internacionalistiskas" gyvenimas, pripažįsta tautų laisvę, nepriklausomybę, tai mes, lietuviai, kurie ilgus amžius porusų "internacionalizmą" vergavom, šimtais kartų apvertinam ir gerbiame lietuvių tautą, ir lietuvius.

Sandariečių darbai. Keli metai nuo to laiko, kuomet tad daugelis ir tikrų lietuvių rimtos vilties neturėjo — kad netoli laikas tas, kuomet patys tvarkysime, statsime Lietuvą.

Bet gi radosi ir įsitikinusių tautiečių, kurie jau tada drąsiai skelbė ir dirbo Lietuvai. Jie permatė, suprato ir žinojo, kad Lietuvos tauta atgimsta, kad privalone rengtis jai pagelbon. Ir štai, susispietęs burelis Lietuvos prietelių, pradėjo organizuot čia, Amerikoje, Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą, kuriuos darbai, aukos, butų pagelba Lietuvai. Ir darbai neveltui... Lietuvą remiame — Lietuva pergalėjo Rusų carų despotiją, ir visus mūsų priešus baigia apsigint. Štai mūsų, kaip tautinės grupės žmonių, darbo vaisiai neveltui — Lietuvos Tauta prikelta iš numirusių!

Pirmose mūsų kvose juodos dienos buvo... Kartais taip atrodė, joguei čia galas gyvenimo... Organizacija silpnutė, spaustuvė pirktą už \$75.00, o apie \$7.000 skolos! Deja, drąsūs vyrai nenusigandė, jie savim nasitikėjo ir turėjo viltį — gyvenimas ant vietos nestovi, o kartu su juo ir lietuvių apšvieta, mokslas, susilpnėjimas artinasi pagelbon. Da-

jar išsipildė troškimai. Sandaros organizacija pusėtinai skaitlinga nariais, skolos emą prie gal, daug gelbima Lietuvai darbais, žodžiu, literatūra, pinigėmis aukomis ir tt. remiama. Darbas, aukos Lietuvai Sandariečių be Romos, be Maskvos ir be Markso "išpažintųjų" pagelbos.

Šiandien Sandarą susispietę apie trys tūkstančiai Lietuvos gyvių. Ir spaustuvės skolų tik apie du tūkstančius. Pasirodė, joguei mažą dalelę ant kiekvieno Sandariečio skolos — vos apie vieną dolerį! Idėjos Sandariečiai kurie kovoja prieš Lietuvą priešus tikrai pasišventę. — gali tuoj sudėti daug pinigų mažos skolos padengimui. Tuomet jau be rūpesčių galėtume dirbti.

Sandaros Seimas, kuris įvyks 25, 26 ir 27 dd. sausio, 1923 m., Pittsburgh, Pa., privalo kiekvienas narys, kiekviena Sandaros kuopa susidomėt — prisidėt prie Sandaros Seimo — prie mūsų judėjimo veidrodžio. Kuopos, susikauktose narių susirinkimuose, privalo išrinkti delegatus į Seimą, apsvastykit, nutart įšėmų, rezoliucijų, patarimų Seimui. Taipgi, kiek gali, paaukoti pinigų, per Seimą, mūsų tvirtovės parėmimui.

Sandaros nariai, kurių užvilktos duoklės prie prenumeratos Centre, bei kuopose, privalo užsimokėt — tai padarius didelę parama organizacijai.

Dirbkime, Sandariečiai, visi išvien ir rupeštingai, kad po Seimui dar drąsiau, energingiau galėtume stot su priešais į mūsų į pergaliąmybę! Voras.

KNYGOS IS LIETUVOS!

Šiuomi pranešame Sandariečių ir "Sandaros" skaitytojų žiniai, kad šiomis dienomis gavome daug knygų iš Kauno, kurios yra begalo įdomios ir naudingos. Gavome šias knygas:

PALYDOVAS — Labai naudinga knygutė kaip grįžtančiam Lietuvon, taip ir čion gyvenančiam. Telpa visokios žinios apie Lietuvos Valstybės geografine ir politinę padėtį, apie visas Valstybės įstaigas ir tvarką, su visos Lietuvos žemlapiu ir Kauno planu. Kaina tik 50c. Tad visi pasiskubinkite įsigyti šią taip naudingą knygutę.

KELIONĖ APIE ŽEMĘ per 80 dienų. Parašė Jules Verne. didelio formato knyga, 228 puslapiai, gražus spalvuoti viršėliai. su paveikslais — \$1.00.

PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĘ. Graži apysaka, 116 puslapių, kaina 75c.

KAUNO ALBUMAS. Jame telpa 50 Kauno miesto vaizdų. Kaina \$1.00.

Mūsų pačių laidos knygos: **PRABENGTIS** Lietuvių Tautos Senovėje. 46 pusl., kaina 25 centai, ir nauja ką tik pabaigta spaudinti: **Amerikietiški Lietuvoje** — 54 puslapiai, kaina 25c.

Šios visos knygos, jei kiekvieną atskirai pirksite, kainuos \$6.75. Bet jei kuris ims visas ant syk, tai prisiuskite \$6.00 ir gausite visą kompletą. Pasiskubinkite, kol dar neišsibaigė.

SANDAROS ADM.

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES!

Kuomet skausmas Pain-Expellerio pagalba, Skausmas greitai apgailima ir nesmagumai — pranyksta. Es pirmu žnyptelėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio ir kruva strėnų dieglio, tuojaus nusispirkite šito galingo ir patikėtinio šėimnio linimento ir jūmomi išrinkite skaudamas vietas. Tikras Pain Expelleris turi mūsų INKARO vaizbėnklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų žaknų.

Mes laikome užtikrintas gydoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarėsim kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

BAMBINO

Vaisbėnklis Reg. S. V. Pat. Buro

greitai suteikia pagalbą ir tuojaus kudiķt ir motiną pralinksmina ir užganėdina.

Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš laboratorijos.

Kudikiiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

DU-KART SAVAITINIS NEPRIKLAUSOMAS LAIKRAŠTIS.

Eina jau 36 metai. Tas rodo, kad savo turiniu ji žmones patenkina. Ir teisybė — joje telpa visad gyvi dienos straipsniai ir žinios, ir istorinių nuotikių aprašymai. Paskutiniu laiku tilpo: "Mano Paskutinė Kova prieš Bolševikus," rašyta A. Kerenskio. "Mirties Vamzdelis", Detektyvo apysaka. "Žvaigždžių Sistema prof. Šukerto. "Parsikvietė" Rudyardo Kiplingo apysaka. Kiekviena numerij yra ko įdomaus. Jei nematei "Vienybės" prisiusk adresą, ir gausi numerį pažiūrėjimui. Kaina metams \$3.50, keturiems mėnesiams — \$1.00.

"VIENYBE"
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE "DIRVA"

"DIRVA" YRA PIGIAUSIAS IS DIDŽIŲŲ (8 PUSL.) SAVAITINIŲ LAIKRAŠČIŲ!!!

Suv. Valstijose metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Kanadoje metams	\$2.50
Pusei metų	\$1.25
Lietuvoje ir kitur metams	\$3.00
Pusei metų	\$1.50

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui — siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" Katalogų.

"DIRVA"
7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA S VJENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTJ \$500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai, ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos. Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000. Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. **NAUJIENAS** leidžia darbo žmonėms darbo žmonėms. **NAUJIENŲ** Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos **NAUJIENAS**. **NAUJIENŲ** kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Kur Gauti "Sandara"

Pavienius num. galima gauti kožia savaitę už 5 centus, sekanciose

BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavin, 24 Railroad Ave. CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Av. CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St. Dr. K. Drangelis % Venta Drug Store 4101 S.-Francisco Ave., V. J. Andriulis, 2041 S. Ruble St. P. A. Juozapaitis, 4559 S. Hermitage Ave. MONTELO, MASS.
D. Kella, 9 Aarthur St. A. M. Lanška, 672 N. Main St. Boston Sales Co. 678 Main St. NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St. LAWRENCE, MASS.
J. J. Urbszo & Co. 101 Oak St. Lithuanian Sales Corp., 70 Lawrence St. BROOKLYN, N. Y.
J. Pasniewsky, 87 Grand St. "Vienybė" P. Co., 193 Grand St. BOSTON 16, MASS.
J. B. Reinetz, 84 Salem St.

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatų, Dusuliu (Ashma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriškoms ligoms ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile liga turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausiai; galite duoti antraša, o gausite rodas ir receptus dykai. Įėk už du centu stampą ir gerą antrašą. Dabar geras laikas, vasara ir tiktai šitam laike jus patys save namie pagydysite. Bandykite naminio gydymę — patys sau. Čia turite progą su gvarantavimu, bile tik jus tą darysite — pasveiksate. Rašykite pas:

ALEX R. SALVIS
P. O. BOX 96 Dallas, Pa.

Pr. Žyvas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:
1836 N. Main St., Scranton, Pa.

Oregon 3995-M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras, ir Chirurgas,
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 8 P. M. Nečėliomis nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Rytaiš iki 9 val. Po pietų 1 iki 3. Vakaraš 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass. viršui "Iver Johnson" kautuvė. Patyręs dentistas, priemas mos kainos. Atdarė subatom po pietų. Nedėliomis pagst utartį. Telephonas Park 3311

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 — po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakaraš.
509 Broadway, Kamaos So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Išegzaminujam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas
399a Broadway, Farpe B ir F gatviu. South Boston.

Vietos žinios.

BOSTONIEČIAI LAWRENCE.

Pereitą nedėliantį So. Bostono Sandariečiai lankėsi Lawrence, Mass ir ten Sandaros 12 kp. surengtame vakare sulošė veikalus "Undinė" ir "Zilė galvon, velnias vuodegon." Taipgi dainavo Z. Neveckienė solo ir vyrų kvartetetas. Publikos susirinko skaitlingai, nežiurint prieš agitacijos, kuri buvo Bostoniečiams savo uždutį atlikti, rodos, pavyko neprastai, bet kokį įspūdį padarė į susirinkusius, tai tą beabejo vėliaus praneš patys Lawrencečiai. Buves.

VAKARIENE.

Sandariečių Moterų kuopos vakariene bus nedėlios vakare gruodžio 17 d. 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje, kamp. E ir Silver Sts. Ši vakariene bus viena iš puikiausių. Bus dešrų, kopuštų, blynų ir visokių kitokių skanių valgių, kuriuos pagamys mūsų gospadinės. Bilietas tik \$1.00. Kurie dar neturite bilietų pasiskubinkite, galima gauti Sandaros Administracijos.

KONCERTAL.

Komp. MIKO PETRAUSKO

Koncertuose Conn. valstijoje dalyvaus šie artistai: Veronika Putvinskaitė, sopr.; Ona Laskevičienė, sopr.; M. Blažauskaitė, sopr.; Antanas Bačiulis, bassas, Jonas Prusalaitis — smuikininkas; M. P. Brazaitis, smuikininkas; Antonio Rosselli — pianistas, moterų kvartetetas, ir taipgi "Varpo" choras.

Pittsburgh, Pa. Miko Petrausko koncertas bus sausio 23 d.

Kulpman, Pa. bus jo koncertas sausio 28 d.

Komp. Mikas Petrauskas, šio sezono koncertuose dainuos veikalus iš šių operų: "Meistersinger'iai" — Prize Song (lietuviškai) Wagner'io ir Lohengrino pasakojimą irgi Wagner'io. Triumfalį himną iš operos "Pranašas" — Meyerbeer'o. Ir iš jo paties — M. Petrausko — naujausių veikalų: iš "Vargonininko Vestuvių," iš "Vaikas ar Mergaitė?", iš "Pirmosios Gegužės," iš "Zalčių Karalienės" ir kitų. Taipgi bus ir liaudies dainų, kuriose M. Petrauskas yra nepalyginamas jų teisinga interpretacija.

WEST LYNN, MASS.

Nedėlios vakare, gruodžio 3 d. šv. Onos Draugija ir A. L. T. S. 40 kuopa surengė teatrą, kurį sulošė So. Bostono 7 kuopos artistai. Pirmiausia buvo sulošta triveiksmė drama, "Undinė." Zuzana Neveckienė Irmos rolę lošė puikiai, taipgi ir St. Mockus inžinieriaus Jono Garšvos; V. P. Jankauskas teisėjo Petro Sutkaus rolė; neblogai lošė ir Andrius Juodgudis Garšvos tarno rolė; Antanas Bendoraitis išremtinio Aukščio rolė, ir rusų parklio, milijonieriaus, Zorevo rolę lošė gana gerai. Pats veikals puikiai atvaizdina inžinieriaus Jono Garšvos — lietuviu tėvynainio, ištreto į Sibirą ir Irmos Zarevos, jaunos ir prakilmios rusės, suvaržytą meilę. Jonas myli tėvynę ir Irma, kuri jį visa širdžia myli. Jonas sujungtas Aukščio grįžta į tėvynę, Irma jį atsisveja. Meilės pajiega juos vėl suvienija ir jie nutaria dirbti jū abiejų Tėvynė.

Paskui buvo sulošta "Zilė galvon, velnias vuodegon." Ta komedija ir publika gerai patiko. Andrius Juodgudis, dvarponio Morkaus Garšvos rolė, prijuokino publiką iki sočiai; neigi V. P. Jankauskas, Povilo Skambio rolė, toli nuo pirmojo neatšilikio. Gerai lošė ir Marė Podeliūtė Morkaus rolė, ir Sofija Kazlauskaitė tarnaitės Rozalinos ir K. J. Paultauskas tarno Silvuko rolė. Po teatrų padainavo porą dainelių

Zuzana Neveckienė ir vyrų kvartetetas, ant piano akomponavo p. lė M. Podeliūtė. Tada visa publika pasijuto namie ir kvatojo apie 15 minučių. Publikos buvo daug, nežiurint kad kaikiurios davatkos visas pastangas dėjo, kad suklaidinus publiką. Sakė, kad tai yra adventas, tai nevalia eiti į teatrą, bet patys nežiurėdami į tą, taip prisiragavo "naminės samogonkos," kad nežinojo, ką patys daro. Viena davatka nuėjo į sklepą anglių atnešti, bet nabažė kaip suklupto, tai meldėsi apie porą valandų, kol vyras nesusarado. Kita pradėjo visokius purvus mėtų ant komiteto, kad didžiausias paleistuvis ar "bedievis" niekuomet nepavelytų sau taip biauriai šmeižti. Tai matote, prie ko žengia mūsų davatkos! Vieton degtinę ragavę, pasiimtų gerą knygą arba laikraštį, tuomet atskirtų, kas yra bloga, o kas gera.

Geistina, kad vietinė draugija ir kuopa daugiau surengtų tokių vakarų. Onytė.

LAWRENCE, MASS.

Sandariečiai darban!

Gruodžio 3 d. savam susirinkime nutarė darbuotis — rengti daugiau prakalbų, teatrų ir šiaip vakarų. Taip pat nutarta rengti vakarėlį su vakariene, jau net ir komisija išrinkta. Komisijai šie nariai: S. Tataronis ir A. Kaupinis. Buvo rinkta valdyba ateinantiems metams — pirminku pasiliko senas drg. Bagdonas, profr. rašt. Zukauskas, fin. rašt. J. Sekys, izdin. Kuzma. Gerų pasekmių naujai vaidybai. Mus 12 kuopa nutarė darbuotis, bet patartina, kad ir mus apie linkės kaimynai prisidėtų su savo darbu, kaip patarnauti dykai su kalbomis ir lošimais, tik paminti kelionės iškaščius, o darbas tai aukoti Sandaros kuopai, nes ir mes dirbame visi dykai tik labai mūsų tautos ir tėvynės.

Nelaimė mus kazirinkus patiko: iš gruodžio 2 į 3 naktį susiūpo juos policija pool room sklepe ant Chestnut St., Rudžio bolinėj suėmė ir visi užsistatė po \$300 iki teismui. Jų buvo 12, iš jų 2 yra komunistai. Mat prie kazirų gerai ir bolševikiška protą lavint.

Davatka.

PRANEŠIMAS.

A. L. T. Sandaros Chicago Apskritis rengia draugišką vakalėlį, nedėlioje, gruodžio 24 d., 1922 m., Mildos Svetainėje, Bridgeporte. Pradžia 7 val. Įžanga \$1.00.

Teko patirti, kad Chicago Sandaros kuopų Apskritis deda visas pastangas, kad minėtas vakarėlis būtų visapusiškai turtingas ir programu ir užkandžiais ir svečiais.

Todėl lai visi Chicago Sandariečiai ir jų draugai butinai atsilanko į šį vakarėlį.

Visus širdingai kviečia

Komitetas.

PLĖŠIKAI.

E. KELMĖ. Lapkričio 11 d. pil. K. važiavo į Raseinius. Pavažiavęs nuo Kelmės 6 klm., jis buvo užpultas trijų apsiginklavusių plėšikų ir žveriskai nužudytas: persauta galva ir perdurta krutinė. Nužudytojo sunui, kuris kartu su tėvu važiavo pasisekė pabėgti nuo plėšikų.

Eina gandai, kad minėtieji plėšikai buvo pasirengę pulti ant valsč. valdybos išdininko, kuris prieš kelias dienas buvo pasiskelbęs važiuosias tą dieną su mokesniais į Raseinius. Bet pastarasis važiavo dvi valandų vėliau kada pil. K. buvo nužudytas. Plėšikai jieškomai.

Ant kelio nuo Pagrižuvio stoties į Kelmę, pradėjo rodytis apsiginklavę plėšikai. Plėšikai apsitaisė kareivių rubais.

AMERIKOŠ SPAUDA APIE LIETUVĄ.

(Tąsa ant 5 pusl.).

skundžiasi, kad Lietu-os Steigiamasis Seimas išsiskirstė nepriėmęs įstatymo apie atskirą žydų ministeriją. Tas klausimas buves paliktas naujam Seimui.

Gi lapkričio pradžioje iš Berlino atskrido į Hearsto laikraščius kablegramos, siūstos tuio Karl H. Von Wiegand'o, kad Lietuvos žydams būg liepta laukti pogromų. Anot tų telegramų anti-semitinė propaganda Lietuvoje jau išsukusi keliose vietose pogromus; žydų delegacija atsilankiusi pas finansų ministerį Petrulį ir prašiusi jo padaryti, kad pogromų nebūtų; gi p. Petrulis neva taip atsakęs: "Pogromai turi būti ir bus ir jeigu aklos masės užpuls ir išplės jūsų krautaves, aš nei pirštu nepajudinsiu, kad apginti jus."

Zinoma, žydai būtų gerai padarę, kad dėl vaizdo pilnumo ir tikrumo būtų dar pridėję ir tai, kad įvedus naujus pinigus Lietuvos žydai dėjo visų pastangų, kad juos numušti, kad keleropai pakėlė prekių kainas be jokios svarbios priežasties, kad dėl to labai prieš juos įnirto Lietuvos gyventojai, kad Kaune net pasirodė problemacijos, grąšinančios pavartoti prievartą, jei žydai nesiliaus griovę Lietuvos ukio, bet kad pogromų dar niekur nėra buvę.

Tų dalykų žydų korespondentai nepaduoda.

Lietuvos atstovybė iš Vašingtono nebuvo ir nebus.

Tono paskelbė, kad pogromų Lie-

Smulkmėnos.

New Yorko laikraščiai pranešė apie pietus iškeltus Pabaltijos Amerikos Draugijos (lapkr. 16) pagerbti Lietuvos operos artistams: pp. Petrui Olekai, Jonui Byrai ir Mikui Leškevičiui.

Tuose pačiuose New Yorko dienraščiuose lapkričio 3 ir 4 dd. buvo išspausdinta žinia, kad Lietuvos Univeritetas suteikęs prof. H. H. Benderiui lietuvių filologijos daktaro laipsnį už jo darbus lietuvių kalbos srityje.

Nepersenai sugrįžęs iš Lietuvos Dr. J. C. L. Seymour (jisai yra lietuvis dr. Landžius) paskelbė Bostono laikraščiuose žinią, kad Lietuvoje draudžiama gerti vanduo, gi kad degtinė liuosai visur parduodama. Tiesa, Dr. Landžius paaiškino, kad tik nevirintas vanduo draudžiama gerti ir tai dėl svarbios priežasties — dėl pavojaus užsikrėsti sunkiomis ligomis, kurios veržiasi iš Rusijos.

Ta žinutė patiko Amerikos laikraštiniams, nes spalį pabaigoje matėme ją pakartotą Missouri, Iowa, Arkansas, Georgia ir kitų valstijų dienraščiuose.

Lietuvos atstovo g. Valdemaro Čarneckio paveikslą matėme įdėtą daugelio net ir tolimų valstijų dienraščiuose.

Liet. Inform. Biuras.

PROTO HYGIENA.

Suv. Valstijų Cenzo Biuras rodo, jog 1900 m. buvo suvirš 187,791 žmogus bepročių ligonbučiuose, ir 20,781 silpnapročių įstaigose, ir iš viso, tik bepročiai, šaliai kaštuoja \$160,000,000.

Tokiu budu yra du bepročiai ir keturi silpnapročiai kiekvienam tukstančiui gyventojų Suv. Valstijose.

Suv. Valstijų Viešos Sveikatos Biuro ištirinėtojai rado, kad tarp mokyklų vaikų silpno proto yra apie 8 kiekvienam tukstančiui.

Medikališki ištirinėjimai pirmo kareivių rinkimo rodo, jog iš kožo tukstančio 24 nepriimti dėl nerviškos ar protiškos nesveikatos ir kiti pasiliko nesveiki po trumpų militariškų lavinimų.

Iš 84,190 žmonių pavargėlių namuose 1910 m., mažiausia 42,000 buvo nesveiko proto; ir iš

133,472 kalėjimuose, prasikaltėlių pataiso namuose, mažiausia 30,000 sumaišyto proto.

ATSISAUKITE.

Kas žinote apie IZIDORIŲ PELECKĮ arba J. L. DEVENS, nes jis tais abiem vardais vadavos. Jo giminių arba pažįstamų prašome atsišaukti, nes minėtas žmogus yra miręs.

V. KABALINSKAS

107 Brighton Street, Boston, Mass.

PARDUODU

Gerą aibą. Kam reikia yra gera proga nusipirkti. Kreipkitės:

J. ŽARDECKAS

295 D St., Sp. Boston, Mass.

PARSIDUODA ŠTORAS.

Su trimis kambariais dėl gyvenimo. Platesnių informacijų dėlei kreipkitės pas

J. TUMASONIS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Dideles Ristynės!

GRUODŽIO 21 D., 1922 GRAND OPERA HOUSE

(Kamp Washington ir Dover Sts.)

Šiose ristynėse dalyvaus du lietuviai drutuoliai:

F. YUSKA IR

P. ŽILINSKAS

Žilinskas imsis iki pergalės su S. Stasiak lenku milžinu. Lietuviams bus proga pamatyti savo tautiečius-drutuolius imantis su svetintaučiais milžiniais.

Pradžia 8 val. vakare.

Gramafonai ir Rekordai

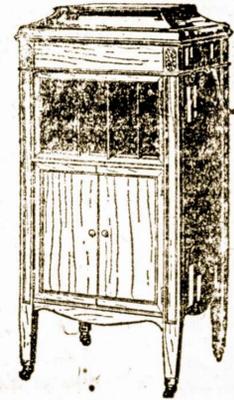
Esame autorizuoti COLUMBIA GRAMAFONŲ KOMPANIJOS AGENTAI. Parduodam visus jų išdirbystės gramafonus ir naujausius lietuviškus rekordus. Reikalaukit mašinių ar rekordų katalogo DYKAI. Senus gramafonus mainom ant naujų. Sugadintus pataisom Pigiai.

PARDUODAM SKRYBELES KEPURES, DRAPANAS ir CEVERYKUS.

GEO. MASILIONIS

233 Broadway,

So. Boston, Mass.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

VISKO KAS TIK REIKALINGA

DĖL NAMŲ REIKALAUKITE

pas mus, nes pas mus galėsite gauti. Dabartiniu laiku parduosime žieminius prankius kaip tai: stiklus, paipas, kamius

prie pečių ir visokius boilerius, viskas pigiausiomis kainomis. Tel. 167-W. So. Boston.

Savininkai PETRAS BOLYS ir JONAS KLIMAS. 317 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiais ir už pigiausių kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. A. AKUNEVIČIUS

258 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.

KONSERVATORIJA

Lietuvių Muzikos Konservatorija pradėjo muzikos mokslo semestrą iš 9 d. rugsėjo. Niekuomet nevēlu but Garcia, Masini ar Galli-Curci, jeigu pradėdi mokslą rimtai ir patvariai. Ateik ir pasirink tinkamą sau laiką ir mokykis. Darbo žmogui yra gyvu reikalu mokyties dailės, nes šių dienų darbas labai vienodas ir jis užsmaugia žmogaus mintį, atbukina ją; tad menas pavels daugiau į dirksnius ir intelektas netik atgaus savo pajiegas, bet dar stiprės. Už 10 pirmųjų lekeijų dainavimo ar harmonijos—15 dol. Už 10 pirmųjų lekeijų piano, smuikos ar kito instrumento — 13 dol.

Adresas: 769 Broadway, South Boston, Mass.

Mikas Petrauskas, direktorius.

KATALIOGAS DYKAI. Jeigu manai pirkti namą, farmą arba biznį Massachusetts Valstijoje, reikalaukite Katalogo LITHUANIAN AGENCY 684 N. Main Street, Montello, Mass.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisitvirtinkite 75c. tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Garage.

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dėl pasivažiavimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinai.

PETRAS JAKIMAVIČIUS.

541 East Broadway,

South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 51370.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesa užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jūsų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsirėkia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PAŠAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Ofise Tel. S. B. 441 Residence W. Newton 1016-R.

LietuvysAdvokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS, 414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznesierius ANE. NAUJOKAITIS 208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĘ visokių produktų krautavę, kaip tai Mėsos Marketa ir Grosseria. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreipiantis su pirkimu maiste ir kitu smulknesiu, šia rašite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR

Lietuvius Gydytojas.

Valandos 9-11 2-4 6-9.

506 Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

Puiki Lietuviška UŽEIGA

pas

ANTANĄ TAMULEVIČIŲ

300 Broadway, S. Boston Mass.